

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Reality Shows

Πρωτεύουσα θέση στο τηλεοπτικό πρόγραμμα έχουν πλέον τα reality shows, τα οποία έχουν γίνει ιδιαίτερα δημοφιλή ανάμεσα στους νέους. Πρόκειται για τηλεπαιχνίδια «τελευταίας γενιάς». Οι παίχτες συγκατοικούν σε ένα χώρο, του οποίου κάθε γωνιά βιντεοσκοπείται, και διαγωνίζονται σε κάποιον τομέα, π.χ. στο τραγούδι (Fame Story), στις ικανότητές τους σχετικά με την αγροτική ζωή (Φάρμα) ή στις ικανότητές τους για επιβίωση κάτω από αντίξοες συνθήκες (Survivor). Δε λείπουν, ωστόσο, και περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει κάποιος τομέας διαγωνισμού, αλλά το παιχνίδι είναι απλώς η παρακολούθηση της ζωής κάποιων ανθρώπων μέσα σε ένα σπίτι (Big Brother).

Κάμερες παντού, λοιπόν, και ανθρώπινες ζωές υπό συνεχή παρακολούθηση. Το απαραβίαστο της ιδιωτικής ζωής παραβιάζεται με τη συγκατάθεση των παιχτών. Όμως καμιά τέτοια συγκατάθεση δεν έχει σημασία, εφόσον θίγεται ο πυρήνας της ανθρώπινης ύπαρξης: η ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Ο άνθρωπος εξευτελίζεται όταν δίνονται στη δημοσιότητα οι πιο προσωπικές στιγμές του, οι αδυναμίες του, τα πάθη του, τα λάθη του, οι ενορμήσεις του. Κανένας ψυχαγωγικός σκοπός, καμιά επιχειρηματική λογική και κανένα ποσοστό τηλεθέασης δεν μπορούν να υπαγορεύσουν την υποχώρηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και την υποτίμηση της ανθρώπινης ζωής.

Βασικό σημείο, άλλωστε, στην επιχειρηματολογία κατά των reality shows είναι ότι μέσω αυτών ο κόσμος εξοικειώνεται με την ιδέα της παρακολούθησης. Οι παίχτες ξεχνούν ότι παρακολουθούνται και στη συνείδηση του κοινού περνάει ως απόλυτα φυσιολογική η παρακολούθηση της ιδιωτικής ζωής κάποιων άλλων ανθρώπων. Αναλυτές υποστηρίζουν ότι ελλοχεύει ο κίνδυνος να φτάσουν οι κοινωνίες σε τέτοιο σημείο, ώστε οι πολίτες να μην αντιδρούν στην κατασκοπεία της ζωής τους με τεχνικά μέσα, είτε αυτή προέρχεται από ιδιώτες είτε από το κράτος. Με άλλα λόγια, υπάρχει ο φόβος μήπως χαθεί από τη συνείδηση των ανθρώπων η αξία της ιδιωτικής ζωής και έτσι επιτραπεί η εξυπηρέτηση κρατικών και μη σκοπών με την παραβίαση αυτή και χωρίς την αντίδραση των πολιτών.

Εξάλλου, και το περιεχόμενο -αν μπορεί να λεχθεί περιεχόμενο ό,τι προβάλλεται και ακούγεται- των εκπομπών αυτών είναι ανούσιο. Τα πρόσωπα που συμμετέχουν είναι χαμηλού μορφωτικού επιπέδου, οι απόψεις που ακούγονται στις συζητήσεις τους κοινότοπες και ανόητες, οι σχέσεις μεταξύ τους είναι ανταγωνιστικές, επειδή καθένας νοιάζεται μόνο για την προσωπική του υπεροχή και επικράτηση. Επιπλέον, με την προβολή των προσώπων που συμμετέχουν σε τέτοιες εκπομπές και την πρόσκαιρη δημοσιότητα που αποκτούν, καλλιεργείται σε πολλούς νέους η αυταπάτη ότι μπορούν χωρίς κόπο και ουσιαστικά προσόντα να διακριθούν και να επιτύχουν.

Αλλά και το θέαμα είναι κακόγουστο. Όσο κι αν επιχειρούν οι συντελεστές των εκπομπών αυτών να τις εξωραίσουν και να τους προσδώσουν καλλιτεχνικά χαρακτηριστικά, δεν το κατορθώνουν. Παραμένουν φτηνό προϊόν σε ακριβό περιτύλιγμα. Γιατί τα προϊόντα αυτά δεν είναι παρά μια προσπάθεια να παρουσιάσουν βλακώδεις ιδέες στη γλώσσα της ομορφιάς και της συγκίνησης.

Τέλος, τα θεάματα αυτά είναι λαϊκίστικα και, επομένως, αντίθετα με το δημοκρατικό πνεύμα. Γιατί δημοκρατία δε σημαίνει να προβάλλεται η ασχήμια και η ηλιθιότητα, αλλά η γνώση, το ήθος, και η ομορφιά, με τα οποία ο πολίτης μορφώνεται και εξευγενίζεται.

Κλειοπάρα Σπ. Κούτρα (δασκευή)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

copyright © 2005- 2006

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 70-90 λέξεις.

Μονάδες 25

B1. Ποιο είναι το κυριότερο επιχείρημα των επικριτών των «ριάλιτι σόου» ;

Μονάδες 5

B2. α) Να διακρίνετε τον ορισμό που περιέχεται στην 1^η παράγραφο, και να επισημάνετε την οριστέα έννοια, το γένος και την ειδοποιό διαφορά της.

β) Να βρείτε τα δομικά στοιχεία της 3^{ης} παραγράφου.

Μονάδες 10

B3. Να αντικαταστήσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου με άλλες συνώνυμες, ώστε να μην αλλοιώνεται το περιεχόμενο:

πρωτεύουσα, αντίξοες, εξοικειώνεται, κοινότητες, εξωραΐσουν

Μονάδες 5

B4. Να χαρακτηρίσετε τις αναφορικές προτάσεις :

«τα οποία είναι ιδιαίτερα δημοφιλή ανάμεσα στους νέους» (1^η παράγραφος)

«που συμμετέχουν» (4^η παράγραφος)

Μονάδες 5

Γ. Να γράψετε μια επιστολή στο Διευθυντή ενός τηλεοπτικού σταθμού για να διαμαρτυρηθείτε για την προβολή γνωστού «ριάλιτι» από το κανάλι του, και να επισημάνετε τις πιθανές επιπτώσεις που μπορεί να έχουν τέτοιου είδους εκπομπές στην ψυχολογία των ανθρώπων και ιδιαίτερα των νέων (400-450 λέξεις).

Μονάδες 50

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005-2006

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005-2006